No. 50. 1841.

BREDASCHE COURANT.

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK

NIEUWS- BLAD.

Dingsdag 27 April.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 23sten April.

De kamer der afgevaardigden heeft gisteren de bijzondere artikelen van de wet op de ligting der troepen afgehandeld en heden de geheele wet met 228 stemmen van de 240 tegenwoordige leden aangenomen. De nieuwe bepalingen, waarbij de diensttijd op acht jaren wordt vastgesteld en die aan het gouvernement de vrijheid geven om eene reserve te organiseren, alsmede de bepalingen op de engagementen zijn met geringe wijzigingen doorgegaan. De onbepaalde verloven zullen bij ieder korps en bij ieder wapen afzonderlijk naar de behoeften worden verleend; de met onbepaald verlof zijnde manschappen maken de reserve uit, die jaarlijks voor het houden van wapenschouwingen kunnen opgeroepen worden.

— Het *Journal des Débats* behelst een artikel tegen de door de oppositie verbreidde geruchten nopens eene ontbinding van de kamer van afgevaardigden. Het zegt dat de oppositie met voordacht van de ontbinding als een onvermijdelijken maatregel spreekt, in de hoop van haar daardoor noodzakelijk te maken. 't Was eene oude en bekende taktiek, toen wanneer men de minderheid in de kamer had, om de ontbinding te roepen, even als men de kies-hervorming verlangde, wanneer de keuzen der nieuwe gedeputeerden niet naar den wensch der partijen uitgevallen waren.

— Heden morgen heeft de oostenrijksche gezant, graaf *Appony*, eene lange conferentie met den heer *Guizot* op het bureau van de buitenlandsche zaken gehad.

— De hertog *van Joinville* is den 21sten te Havre aangekomen en heeft zich den volgenden dag naar Caen begeven.

— De koningin *Christina* van Spanje is den 19den uit Italie te Lyon aangekomen.

— Aan den fortificatie-arbeid nabij Neuilly heeft gisteren eene poging van eenige lieden plaats gehad om het arbeidsvolk op te zetten, om hooger loon te vorderen, onder bedreiging anders van den arbeid te staken. Door tusschenkomst der policie zijn de belhamers echter spoedig gearresteerd.

— De *Mode* deelen thans het officieel verslag van den jongsten togt naar Medeah uit den *Moniteur Algérien* mede, in het breede de bijzonderheden vermeldende, die reeds gisteren uit verschillende berigten hoofdzakelijk werden medegedeeld. Het voorgevallene gevecht is geweest op den terugtogt bij het beklimmen der hoogte van Teniah, nabij het Olijvenbosch, waar reeds meermalen gevechten zijn voorgevallen. De fransche achterhoede werd in den rug door de arabische ruiters en in de linkerzijde door de geregelde infanterie van *Abd-el-Kader* aangevallen, doch de vijand door de gepaste bewegingen en combinatien der bevelhebbers en de dapperheid der troepen afgeslagen. Men heeft bij die gevechten de infanterie hare pakkaadje zien afwerpen en op de vijandelijke ruiterij toesnellen, om deze van nabij met de bajonet of het geweervuur te vellen.

De expeditie die den jongsten togt naar Medeah heeft volbragt zonden 20 of 21sten een nieuwen togt over Blidah op Monzaia en vandaar naar Miliaah ondernemen, om deze plaats van het noodige te voorzien en tot depôtplaats te maken voor de behoeften der groote expeditie, die naar het westen zou trekken en zich in gemeenschap zou stellen met de divisie van Oran. Men dacht dat de Emir zijne magt nabij Miliaah zou verzamelen, om de divisie die het konvooi derwaarts moet geleiden, aldaar te overvallen.

— De gewone tijdingen uit Madrid tot den 16den vermelden, dat de moeijelijkheid van den tegenwoordigen toestand dagelijks ingewikkelder werd. De beide kamers konden het niet eens worden over de grondslagen die men bij de keuze van het regentschap zoude moeten volgen, terwijl men thans minder ijverig naar eene beslechting scheen te haken dan eene maand tijds geleden. Er werd van combinatien gesproken, volgens welke de trinitarissen, of voorstanders van een regentschap uit drie leden bestaande, thans minder afkeerig van het eenhoofdig regentschap waren. Men zou dan den regent (*Espartero*) alleen een raad toevoegen, welken de regent zou moeten raadplegen bij eene verandering van ministerie, ontbinding der cortes, enz. Wat er van deze combinatie ook wezen mogt, men begreep vrij algemeen, dat door zulke transactien de kans van *Espartero* op het regentschap slechts versterkt kon worden.

— Ter beurze van heden (23 April) waren genoteerd: 5 pCt. 113,70; 3 pCt. 79,10; Nap. r. 104; Sp. Andoins 24½; Rom. L. 103⅝.

Van den 24sten. — Gisteren heeft de heer *Lacuée Laplagne*, als rapporteur der commissie van het budget voor 1842, zijn arbeid over het gedeelte de uitgaven betreffende aan de kamer aangeboden. Het rapport over de ontvangsten zal eerstdaags door den heer *Ripet* worden uitgebragt. Men denkt dat de discussie in de eerste helft van Mei zal afgeloopen zijn.

— De koning en koningin der Belgen zijn gisteren op de Tuilerien aangekomen en hebben het Paleis Royal betrokken. De koning zal hier tot den 3den Mei verblijven; de koningin eenige dagen later.

— Ook de *Messager* weerspreekt heden de verbreide geruchten wegens eene ontbinding van de kamer.

— Het *Journal des Débats* behelst heden een opmerkelijk artikel over de krachtontwikkeling en voortvarendheid door de britsche admiraliteit in den jongsten tijd betoond. In het kort tijdsverloop van zeven maanden toch, had zij negen linieschepen en zeven groote fregatten van 50 stukken gewapend en uitgerust, zonder tot eenige supplementaire credieten of andere buitengewone middelen de toevlugt te moeten nemen. De andere ondernemingen hadden bovendien daardoor niet geleden. Zoo waren sedert Augustus en September ll. een aantal kleinere oorlogsvaartuigen en stoombooten gewapend en bemand; eene stoombootdienst tusschen Engeland en Canada en de Vereenigde Staten was tot stand gekomen; eene andere dergelijke dienst tusschen Engeland, Zuid-Amerika en de golf van Mexiko bijna in werking; de aanbouw van schepen was met niet minder kracht voortgezet; zoo stond op de helling, waarvan in October ll. de *Royal Georges* te water was gelaten, thans de *Aboukir* van 90 stukken reeds in zijn geraamte; te Devonport was eene groote stoomboot van 500 paardenkracht, in October op stapel gezet, thans reeds daarvan afgeloopen. Niet minder werkdadig was daar benevens de handelmarine in de daarstelling en vervolmaking van de gemeenschap, door middel van stoomboten gebleven, zoo in de vaart op de stille Zuid-Zee, als in die naar de Aziatische bezittingen, enz.

— Men heeft heden berigten uit Madrid tot den 17den dezer, maar zij houden niets naders.

— Ter beurze van heden (24 April) waren genoteerd: 5pCt 113,60; 3pCt 79,15; Nap. r. 103,90; Sp. ardoin 24½; Rom. L. 104.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 23sten April.

Z. K. H. de Prins van Pruissen is van hier naar Petersburg op reis gegaan, om de voltrekking van het huwelijk van den Grootvorstentroonopvolger bij te wonen.

— Hare Majesteit de keizerin van Rusland zal in de helft van Mei hare reis naar de Duitsche baden ondernemen. Hoogstdezelve wordt tegen het begin van Junij te Ems verwacht.

Omtrent denzelfden tijd zal de prins *von Metternich* op den Johannesberg aankomen. Men wil weten, dat de pausselijke gezant, de heer *Cappuccini*, mede aldaar verwacht wordt, en men meent, dat er over de kerkelijke aangelegenheden zoo gehandeld worden.

— Van de Poolsche grenzen schrijft men onder dagteekening van 12 April:

» Men verzekert almer dat een gedeelte der langs de grenzen staande Russische troepen eerlang haar de zuidelijke gouvernementen zal marscheren, waarschijnlijk omdien deel mit te nemen aan het groote legerkamp, dat aan den Dnieper wordt opgeslagen, en later groote krijgsoefeningen zullen plaats hebben, alwaarvan

dit berigt, dan mag men daaruit opmaken, dat het Petersburgsche kabinet het gevaar van eenen oorlog met Frankrijk voor geweken houdt, maar het daarentegen noodig acht, in de nabijheid van de Zwarte Zee eene oorlogwaakende magt bijeen te houden, tot dat de Oostersche geschillen, die nog vele moeijelijkheden kunnen opleveren, geheel beslecht zijn.

» Van den Kaukasus ontvangt men geene andere dan gunstige berigten, zoo als de Engelsche bladen berigt hebben, op nieuw een fort door de Circassiers veroverd, maar integendeel op nieuw eenige vaste punten aan dezelven afgenomen geworden."

— Aan de *Augsburger Allgemeine Zeitung* wordt uit Parijs onder dagteekening van 14 April het volgende geschreven:

» Volgens berigten uit Londen is het ontwerp van het verdrag over de vaart door de Turksche zeeëngten, na door de vertegenwoordigers der vijf Europeesche mogendheden geparapheerd te zijn, naar Konstantinopel gezonden, vermits *Schekib*-Effendi, als niet van de noodige instructien daartoe voorzien, zwarigheid maakte het ontwerp mede te paraphéren. Men gelooft dat hetzelve schier ongewijzigd tot grondslag van de aanstaande onderhandelingen dienen en dan als verdrag onderteekend en geratificeerd zal worden. Over het algemeen vleit men zich hier met de hoop, dat het Oostersche vraagstuk in zijnen geheelen omvang tot geene groote moeijelijkheden meer aanleiding geven zal."

— De jongste berigten uit de Levant, van de laatste dagen van Maart, komen daarop neder, dat de Sultan toegestemd heeft, eenige wijzigingen in zijne bekende firman te maken; dat *Mehemed Ibrahim* besloten hadden geene verdere toegefelijkheid hunnerzijds te betoonen; dat zij intusschen met vele ontevredenheid onder de troepen te worstelen hadden; dat de Engelsche zoowel als de Russische vlaggen zich nu in Syrie poogt uit te breiden, doch dat de eerste aldaar het meeste voet erlangt, ook ten gevolge daarvan, dat Oostenrijk Engeland zeer ondersteunt.

ENGELAND.

LONDEN, den 24sten April.

Op bevel Hr. Ms. is aan het parlement aangeboden een folio deel van 700 pagina's, bevattende 621 depeches en officiele stukken, uitmakende het eerst gedeelte der correspondentie van al de Europesche mogendheden nopens de zaken van den Levant, sedert het begin van het jaar 1839 tot op de sluiting van het traktaat van 15 Julij 1840.

— Volgens officiele rapporten betrekkelijk de ingeschrevene schuld bedroeg die van Engeland op 5 Januarij 1840, 782,649,69¾ p. sterl. 18 sh. 6 d.; en die van Ierland 33,897,980 p. st. 18 sh. 11 d. te zamen derhalve 766,547,684 p. st. 11 sh. 4 d. De schatkistbons beliepen op 5 Januarij 1840, 20,951,550 p. st.; en 5 Januarij 1839 24,026,050 p. st.

— Men wil weten dat lord *Ponsonby* wel niet stellig uit Konstantinopel is teruggeroepen, maar hem in de zachtste bewoordingen de gelegenheid is opengesteld, om zijne diplomatische betrekking bij de Porte neder te leggen.

— De handel is op dit oogenblik in de city niet zoo levendig, als men in het tegenwoordig jaargetijde, en onder de bestaande politieke omstandigheden, zou verwachten. Intusschen is er geen gebrek aan geld; integendeel is hetzelve ruim voorhanden ter effectenbeurs en in den handel; maar het schijnt, dat het vertrouwen eenigzins geleden heeft door de operatien in thee, die onlangs gedaan en gedeeltelijk mislukt zijn door de vredelievende wending onzer geschillen met China.

— Gisteren waren de 3 pCt. gec. genoteerd 90⅝; Nederl. 2½ pCt. 52⅞; 5 pCt. 100; Braz. 70; Port. 3 pCt. 20¼; Spanje 23⅝.

BELGIE.

BRUSSEL, den 25sten April.

Men zegt dat de koning en koningin tot den 8sten of 9den Mei afwezend zullen blijven.

— De *Moniteur* behelst heden eene tabel van verschillende besluiten, doch die allen de blijken niet geven dat de nieuwe ministers, voornamelijk die van de binnenlandsche zaken, en de openbare werken, zich bevlijtigen om de algemeene belangen des lands te bevorderen. Deze besluiten betreffen 1. het concours der examinateurs van middelbaar onderwijs; 2. een reglement voor de Scheldevaart van Ostende; 3. de daarstelling van eene hangende brug over de Maas te Seraing; 4. de verbetering der Schelde-afleiding bij Beveren; 5. de kanalisatie van de kleine Nethe; 6. de derde afdeeling van den weg van Hoey naar Stavelot; 7. de daarstelling eener afleiding van de Senne bij Vilvoorden, om de inundatien bij en beneden Vilvoorden voor te komen. Van den anderen kant zegt men dat de minister zich ijverig bezighouden met de zoozeer gedurende het laatste tijdperk der vorige regering gedebatteerde kwestie der schadeloosstelling voor de ramps van den jare 1830 en 1832.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 26sten April.

De afdeelingen van de tweede kamer der Staten-Generaal zullen in het begin dezer week onderzoeken de ontwerpen van wet, omtrent de afschaffing der regtsmagt van de hoogheemraadschappen, enz., en tot vaststelling van eene nieuwe instructie voor de algemeene rekenkamer; welke voordragten in de zitting der kamer, van Vrijdag ll., aan dezelve zijn aangeboden.

— Uit de antwoorden der regering op de aanmerkingen der afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, betrekkelijk het ontwerp van wet tot regterlijke indeeling van de provincie Limburg blijkt, dat de regering, ten gevolge van de bedenkingen, welke voornamelijk door de leden der kamer uit de provincie Limburg tegen het ontwerp van indeeling zijn gemaakt, nader dienaangaande de regterlijke en administrative autoriteiten heeft geraadpleegd, met dit gevolg, dat dezelve zich eenstemmig voor het behouden van de indeeling, zoo als die bij het ontwerp van wet is voorgedragen, hebben verklaard. De regering heeft derhalve geene redenen gevonden, om tot de voorgestelde veranderingen te treden.

Het thans aangeboden ontwerp van wet, nopens de regtsmagt van de hoogheemraadschappen, heeft voornamelijk ten doel, om de twijfelingen wegens die regtsmagt door de afschaffing derzelve, zoodanig als dezelve tot dusverre is uitgeoefend geworden, uit den weg te ruimen, en om tevens zoodanige bepalingen vast te stellen, als waardoor zal zijn gezorgd, dat de gewigtige aangelegenheden, aan het beheer en toezigt van die ligchamen opgedragen, niet worden in de waagschaal gesteld.

»Om intusschen" zegt de memorie van toelichting, »dit tweedelig doel te bereiken, is het onvermijdelijk noodzakelijk, dat de afschaffing derzelve regtsmagt gepaard gaa van wettelijke veranderingen, waardoor de snelle en onbelemmerde werking zal verzekerd worden van zoodanige beschikkingen en beslissingen, als welke in zake van dijk- en polderbestuur eene onmiddellijke voorziening vereischen.

»Het meest geschikte middel om de beschikkingen en beslissingen der polderligchamen snel en onbelemmerd te kunnen doen werken, wordt geacht daarin te zijn gelegen, dat door de wet aan die ligchamen worde toegekend het regt en de bevoegdheid tot het uitvaardigen van dwangbevelen, het regt van parate executie medebrengende; echter alleen voor bepaalde gevallen en behoudens het regt van verzet van de zijde dergenen, tegen wie hetzelve mogt worden aangewend.

Aan de Tweede Kamer is mede aangeboden een ontwerp van wet, houdende *instructie voor de Algemeene Rekenkamer*. De daarbij gevoegde memorie van toelichting beschouwt het getal leden, het welk op zeven bepaald is, als noodzakelijk, maar ook als voldoende, om de uitvoering van de wet te verzekeren. Nopens de tegenwoordige bepaling van het aanwijzen van een' president voor vijf jaren, zegt de memorie, dat zoodanig langdurig voorzitterschap bevorderlijk kan geacht worden voor eenheid van beraadslaging en beslissing, belangrijk vooral bij de toepassing van nieuwe voorschriften en niet wat beginselen. Wat de traktementen betreft, wordt gezegd, dat men heeft gemeend, dezelve niet lager te moeten stellen dan het bedrag, hetwelk bij Koninklijk besluit van den 3 December 1820 daarvoor was bepaald, terwijl eene toelage daarboven aan den voorzitter te vergunnen, alleszins gepast en doelmatig is toegeschienen. Een en ander is in het *eerste* hoofdstuk begrepen.

Het *tweede* hoofdstuk is geheel nieuw. Het betreft de controle op de ontvangsten, en het kan wel geen twijfel lijden, of de Rekenkamer zal zich, bij de naleving daarvan, van het werkelijk bedrag van alle Rijksontvangsten volledig kunnen vergewissen.

Het *derde* hoofdstuk, rakende de controle op de uitgaven, bepaalt, onder anderen, dat de rekenkamer tot geene betalingen zal medewerken, die niet gegrond zijn op de wet, terwijl daarin wordt voorgeschreven, dat zij tot grondslag van hare controle de begroting zal leggen, de berekeningen, die tot adstructie daarvan aan de Staten-Generaal zijn overgelegd, en dat wel onverminderd de Koninklijke autorisatien, voor zoo veel de uitgaven niet op de Grondwet of andere speciale wetten rusten. Daardoor zou, volgens de memorie dit werk een zeer regelmatigen gang kunnen hebben.

Het gevolg der bepalingen bij art. 24, 26 en 27 zal zijn, dat elke schuldvordering ten laste van den [illegible] mogelijk, aan de kamer voorloopig en [illegible] onderzoek, in betrekking tot den vorm en de wettigheid, wordt gesubmitteerd, terwijl boven en behalve dit alles, door aangenheid wordt gegeven, om ingevolge art. 28, [illegible] dat geene meerdere fondsen uit de schatkist bij voorschot of bij de rekening verstrekt worden, dan voor de dagelijks behoeften noodig is.

Bij het *vierde* hoofdstuk (de verantwoording betreffende) [illegible] mijn tot het doen van afwijs wegens gelden ter goede rekening, uiterlijk bepaald op drie maanden, in plaats van [illegible]

gegeven waren. De verantwoordingen zullen door den verkorten termijn menigvuldiger worden, maar over geringere sommen loopen, doch de belangen van de dienst en van de schatkist zullen er beter door zijn gewaarborgd.

Van het hoogste gewigt is bij dat hoofdstuk het 39ste artikel, waarbij iedereen, die 's Rijks gelden of geldwaarde beheert, aan de Algemeene Rekenkamer comptabel wordt verklaard, door de daad zelve van zijn geldelijk beheer.

Door het voorschrift van art. 48. bepalende, dat de comptabelen de saldo's die zij zelven erkennen schuldig te zijn, zullen overstorten vóór het indienen hunner rekeningen, zal de storting dier saldo's worden bespoedigd en gewaarborgd, en de opname en afsluiting der rekeningen werkelijk worden vereenvoudigd.

Art. 55 en 56 handelen over het toezigt der Algemeene Rekenkamer in betrekking tot de Rijks goederen en eigendommen, daaronder begrepen de materiele voorraad in de magazijnen van oorlog en marine, alsmede het geld- of muntmateriaal tot de aanmunting voor 's Rijks rekening bestemd.

Ten aanzien van de munt is de verantwoording juist en volkomen; doch eene eigenlijk gezegde controle op de magazijnen is uiterst moeijelijk; want, zoo al de ontvang van het materieel in de magazijnen, door middel van de declaratien der leveranciers kan worden gecontrôleerd, blijft de beoordeeling van de uitgaaf of het gebruik altijd min volledig en voor geenerlei onderzoek, anders dan van de zijde der administratie, wie het aangaat, vatbaar.

Uit de voorgedragene bepalingen, ten einde het toezigt omtrent een aangelegen onderwerp (de verantwoordingen van de plaatselijke ontvangers in aanzienlijke gemeenten), niet geheel aan de Algemeene Rekenkamer te onttrekken, maar haar bij art. 59 eene bevoegdheid toe te kennen tot het jaarlijksch onderzoeken der gemeente-rekeningen, mogen gunstige gevolgen voor de regelmatige en eenparige verantwoording van de plaatselijke administratien worden verwacht.

— Uit 's Hage schrijft men:

»In de residentie is aangekomen en in het *hôtel de Bellevue* gelogeerd Z. K. H. de Erfgroothertog van *Mecklenburg-Schwerin*, vergezeld van den baron *de Seil*, kamerheer, adjudant-kolonel en gouverneur van Z. K. H.

»Gisteren heeft bijgevolg het Russisch diner, 't welk Z. M. gisteren middag op het paleis in het Noordeinde gegeven heeft, en waarbij tegenwoordig waren al de leden van het Koninklijk geslacht, eenige van 's Konings ministers, onderscheidene leden der Staten-Generaal en andere aanzienlijke personen."

— Naar men vernoemt, heeft het Z. M. behaagd, het schilderstuk van den verdienstelijken kunstschilder, den ridder *J. W. Pieneman*, voorstellende: *De overgave van Hasselt*, voor Hoogstdeszelfs bijzondere verzameling aan te koopen.

— Het heeft Z. M. Koning *Willem Frederik*, graaf *van Nassau*, behaagd, eene gift van *honderd guldens* te doen toekomen aan de *Vrouwenvereeniging ter bevordering van werkzaamheid en welstand* te Groningen gevestigd.

— De Hooge Raad heeft, in deszelfs zitting, van den 20 dezer, het beroep in cassatie *verworpen*, ingesteld door *J. S. Lont*, die bij arrest van het hof van Groningen was schuldig verklaard aan *kindermoord* en deswege veroordeeld tot de *straffe des doods*.

De Raad heeft, in strijd met de conclusie van den procureur-generaal bij denzelven, beslist, dat het arrest, waarbij de [illegible] omkleed [illegible] wetboek [illegible] plaats gehad.

— Zijne Excellentie de minister van financie heeft, bij missive van den 8 dezer maand, n°. 26, op grond den verwachting, dat de stand der overwegingen, ten aanzien van het bij de tweede kamer der Staten-Generaal ingediende ontwerp eener nieuwe wet op de *personele belasting*, *niet* doet voorzien, dat er in de bestaande wetgeving ten deze, voor den 1 Mei aanstaande, eenige verandering zal gebragt worden, de heeren gouverneurs der provincien uitgenoodigd, de vereischte maatregelen te nemen, ten einde de beschrijving voor de personele belasting van 1841 en 1842 in tijds plaats hebbe, op den [illegible] bepaalde verordeningen voorgeschreven.

— Men meldt uit Leiden, van den 24sten dezer: »Ten gevolge zijner rangsbevordering, heeft de luitenant-kolonel *L. T. F. W.* baron *van Boecop*, dezer dagen, op eene hartelijke wijs, afscheid genomen van het flankbataljon van het 9de regement infanterie, hetwelk hij gedurende zes jaren gekommandeerd heeft, bij welke gelegenheid de heeren officieren van dit korps aan dezen kundigen hoofdofficier een fraai bewerkten en met deszelfs wapen versierden sigarenkoker hebben aangeboden, als een bewijs hunner achting en genegenheid.

— Men verneemt, dat met 1°. Mei aanstaande in dienst zal worden gesteld Mr. Zs. fregat *Palembang*, liggende te Willemsoord; zijnde dat fregat bestemd ter versterking der zeemagt in Oostindië.

— Men schrijft uit Etten in Gelderland, van den 21sten dezer:

» Heden had hier een droevig ongeluk plaats. Ten ruim half drie ure na den middag ontstond er in het huis van eenen strooidekker brand, die zich, met onbegrijpelijke snelheid, door nog al sterken noord-oosten wind gedreven, aan nabij staande huizen mededeelde. Binnen weinige minuten stonden vijf huizen in de vlammen, en nam de brand dermate de overhand, dat binnen een uur tijds acht huizen en het oostelijk gedeelte der kerk van de Hervormden waren aangetast. Zeven huizen en eene bierbrouwerij zijn in de asch gelegd, een huis grootelijks beschadigd, gelijk ook het geval is met de kerk, wier dak aanmerkelijk heeft geleden; de gebouwen zijn allen voor brandschade verzekerd geweest, doch met de meubelen is zulks niet het geval.

» De ingezetenen van Etten zijn grootelijks dank schuldig aan de directie en manschap van de uit het haventje Terborg en Zilvolde ter hulp toegesnelde brandspuiten; want zonder de spoedige, krachtige en doelmatig aangebragte hulp dezer spuiten, had men de kerk en den toren niet kunnen behouden; en ware de brand tot in den toren gekomen, zoo zouden ontwijfelbaar zeker de twee nabijstaande huizen en daarna den derde met de Roomsche kerk en pastorie, mede eene prooi der vlammen geworden zijn.

— In de residentie ziet thans eene *verzameling van officiele stukken, enz., betrekkelijk het Concordaat*, het licht, waarin men niet alleen aantreft den tekst van het zoo algemeen de aandacht boeijende concordaat van 1827, dunevens 's Pausen allocutie en den vertrouwelijken brief des ministers van binnenlandsche zaken, deswege in dat jaar bekend geworden, maar tevens de mandementen van den Aartsbisschop van Mechelen, enz., daaromtrent; wijders de verhandelingen omtrent het concordaat bij de Staten-Generaal, de antwoorden der Regering betrekkelijk die overeenkomst, voor en na de afscheiding van België gegeven, en andere geschiedkundige bijzonderheden over het Concordaat. Deze verzameling bevat alzoo een volledig en onpartijdig overzigt van den oorsprong daarvan, al tot het gebeurde in de laatste dagen en tot 's Konings reize naar de hoofdstad ingesloten. Aan het einde (bl. 68 en volgg.), wordt de stoisom te zamen getrokken, waartoe deze verzameling leidt, en wordt tevens ingevolge onderscheidene geloofwaardige bronnen, den tegenwoordigen stand der zaak opgegeven. Ten slotte worden eenige wenschen geuit.

— Uit Zwolle schrijft men het volgende:

» Bij al het geschrijf over het lager onderwijs in Nederland, is het misschien het beste, op zulke *daadzaken* te verwijzen, als gedaan is in het *Overijsselsche Jaarboekje van* 1841, onder de rubriek: *Beschouwing van eenige uitkomsten aan de stads armenschool te Zwolle*. Dezelve bevat de opgaaf van den burgerlijken toestand, op het tegenwoordig tijdstip, van *zes honderd* kinderen, die van den 1 Januarij 1823 tot Mei 1840 op die inrigting zijn aangenomen geworden, en derhalve thans allen tot den mannelijken leeftijd gevorderd zijn. Van die zes honderd zijn er slechts *vier* aan den armenstaat vervallen; en maar *één* van die allen had zich zoo verre tegen de maatschappij vergrepen, dat hij in hechtenis geraakt is. Men bedenke hierbij, dat die *zes honderd* personen *allen* behoorden tot het armoedigste gedeelte der bevolking van eene niet onaanzienlijke stad van tusschen de 16000 en 17000 zielen. Waar soortgelijke uitkomsten de deugdelijkheid van een stelsel van volksonderwijs staven, ziet de bekwaamste lofredenaar zich van het moeijelijkste gedeelte van zijne taak ontheven.

[illegible] over het geheele rijk van 20 Maart tot 10 April [illegible] volgt: Per mud: Tarwe *f* 7,58; Rogge *f* 5,32½; Boekweit *f* 5,34; Gerst *f* 4,34; Haver *f* 2,95; Ongepelde Spelt *f* 2,98; wesbalve gedurende de maand Mei aanstaande de regten op den in- en uitvoer zullen bedragen: *invoer per mud:* Tarwe en Gepelde Spelt *f* 1,—; Rogge 50 c.; Boekweit 50 c.; Gerst en Mout 50 c.; Haver 75 c.; Ongepelde Spelt 75 c. *De uitvoer vrij.*

DE CHINESCHE VELDTOGT.

(*Vervolg van N°.* 48).

Den 28sten Julij gaf de admiraal het bevel over het eiland Chusan aan den commodore sir *Gordon Bremer* over, en stevende naar de golf van Petschi-li, met de *Wellesley*, de *Blonde*, de *Pylades*, de *Volage* en de *Modeste*, eene stoombot, de *Madagascar*, en tien transportschepen. Op deze vaart ontmoette de korvet *Pylades*, kapitein *Anson*, op zee, drie roversjonken. Niet bekend met den aard dezer vaartuigen, zond hij twee sloepen af om ze te onderzoeken. Toen deze langs het boord van een der jonken kwamen, vertoonde zich eensklaps een honderdtal koden, die zich tot dusver verborgen hadden gehouden, op het dek, en overstelpten onze manschappen met een hagelbui geweerschoten, pijlen en handbollen met de stinkendste stoffen vermengd die men bedenken kan. Geen sloepen hielden onmiddellijk af, en toen zij op genoegzamen afstand waren, boden zij, door eenige welgerigte losbrandingen, [illegible] welke meer dan de helft der vijandelijke equipagie doodden. De overigen sprongen in zee, in de hoop van door zwemmen de kust te bereiken, hetwelk evenwel velen hunner niet gelukte. De jonk werd

vervolgens in brand geschoten en aan zich-zelve overgelaten; ongelukkigerwijs kon de *Pylades* de beide andere jonken niet genoeg naderen, die voor den wind weg vlugteden, waarbij de *Pylades* hen niet kon achterhalen. Wij hadden bij dit gevecht twee dooden en vijf gekwetsten.

Den 8sten Augustus voeren wij voorbij de Quesangroep, waar ongetwijfeld overvloed van versch vleesch was, want de meeste dier eilanden waren letterlijk zwart van het vee dat aan de bergbellingen graasde.

In deze streken verkrijgt het voorkomen van het vaste land eene geheel andere gedaante; de bergen waren nog zoo hoog, maar zij misten de zuiderzon en het zuidelijk klimaat om hen overal met een groen tapijt te bekleeden. De hellingen der heuvels waren evenwel nog met schoone weilanden bezet, waarop men talrijke kudden geiten en schapen zag weiden. Met onze verrekijkers konden wij duidelijk op al de hoogten eene menigte lieden onderscheiden, door de nieuwsgierigheid deswaarts gelokt, om de vloot der barbaren te aanschouwen, en voorzeker moesten onze *vuurschepen*, zooals zij onze stoomhooten noemden, hunne verbazing niet weinig vermeerderen.

Den 10den wierpen wij het anker op elf mijlen afstands van den mond des Peiho's, en reeds des anderen daags voer een officier, vergezeld van vier welgewapende sloepen, de rivier op en gaf een *chop* (brief aan de Mandarijnen gericht) aan den eersten gouvernements-beambte over, dien hij ontmoette.

De kust heeft hier een ongastig voorkomen; zij is plat en laag, op vijf engelsche mijlen is zij voor het oog niet zigtbaar meer. Aan de monding der rivier rijzen twee kleine forten. Op den dag onzer eerste verschijning, was een dier forten, dat op den linker oever, geheel onbloot; maar lang voor dat wij vertrokken waren hadden de Chinezen al de vestingwerken weder hersteld. Reeds van den eersten dag af zag men hen ijverig op de beitsweringen arbeiden.

Toen de sloepen het strand naderden, stelden de Mandarijnen zich, liepen in het water, en zakten met hunne zijden schoenen tot aan de knieën in den modder; zij haasteden zich zoo zeer om de barbaren te beletten den voet op den heiligen bodem van het hemelsche rijk te zetten, en om ons te melden, dat de mandarijn Kea-Shen, gouverneur der provincie Pe-tsche-li, en derde lid van den Pekingschen kabinetsraad, zich toen te Taskau, eene stad op vier mijlen afstands van de monding des Peiho's bevond, waar hij sedert verscheidene dagen de komst der expeditie vertoefde. Hij was op uitdrukkelijken last des keizers afgezonden om de britsche zending te gemoet te gaan.

Alhoewel Kea-Shen het derde lid van den kabinetsraad is, wordt hij algemeen geacht den grootsten invloed in het gouvernement uit te oefenen; de beide andere staatsdienaren zijn, zegt men, zoo oud en gebrekkig, dat zij zich met de openbare aangelegenheden niet meer kunnen bezig houden.

Zoodra de depeche van den britschen officier aangenomen was, steeg een der Mandarijnen te paard en reed in den galop naar Taskau; eenige uren later was hij terug met den *chop*, of het antwoord van den *Tag-Chun* (letterlijk de groote persoonlijkheid) aan den britschen gevolmagtigde.

Men vernam uit het antwoord van *Kea-Shen*, dat hij geen volmagt had om te onderhandelen, maar alleen om de brieven aan den keizer gerigt te ontvangen, en dat hij, alvorens eenige onderhandeling te kunnen openen, eerst naar Peking het berigt moest zenden van de komst van het eskader, en instructien afwachten. Er werden tien dagen vereischt om het antwoord te bekomen; de admiraal diende derhalve dit uitstel toe te staan. Het zou ten uiterste ongeregtvaardig zijn den naam niet te vermelden van den persoon, die gedurende al den tijd van ons verblijf in de golf, of zoo lang wij nabij de kust geankerd waren, de werkzaamste agent was van de gemeenschap die wij met de kust onderhielden, ik bedoel *Pe*, of den witten kapitein, zooals zijne vrienden op het eskader hem noemden, ter oorzaak van den witten knop dien hij op zijne muts had.

Hij was een bijzonder mensch, die aan zijne in vele omstandigheden beproefde schranderheid voorzeker den witten knop van hoogere rang te danken had. Hij vervulde toenmaals de betrekking van adjudant bij den keizerlijken commissaris; een witte knop was het teeken van zijn rang als kapitein bij de kavallerie, en zijne gezwollen taal; zijne overdrevene lofredenen op de talenten van *Kea-Shen* bewezen, hoe talrijk hij voor zijne tegenwoordige betrekking was. Hij was met de beste en aangenaamste en onderhoudend mensch; de wonderbare daden welke de keizer voornemens geweest was uit te voeren en die hij ook voorzeker zou volbragt hebben, indien de vredelievende raad van *Kea-Shen* hem daarvan niet had teruggehouden, waren niet het minst buitengewone gedeelte van zijne verhalen.

Het beleid ging uiteen, naar verschillende koers zettende, om de kusten van Tartarije en van den golf van Pe-tsche-li te verkennen. Met de *Volage* gingen wij de kust van Mantchou-Tartarije opnemen. Dit land is zoowel aan China als aan Japan schatplichtig. Het schijnt echter meer bijzonder van Japan afhankelijk te zijn. De bewoners hebben een krachtig voorkomen, zijn groot van gestalte en op hunne vrouwen uitermate jaloers. Het land heeft veel overeenkomst met het westelijk gedeelte van Schotland. Zoo veel wij konden te weten komen, bestaan de levensmiddelen der bewoners voornamelijk uit groenten, van tijd tot tijd doorhondenvleesch afgewisseld. In vele huizen zagen wij een aantal dieren die voor de koeken werden vetgemest. De Tartaren hebben intusschen heerlijke kadden, ossen, maar zij gebruiken deze slechts voor den landbouw.

(*Het vervolg hierna.*)

*** Breda. — De Gezigtkundige MAGNUS MORIS berigt het geëerde Publiek, dat hij alhier te spreken of te ontbieden is, tot den 3 Mei, in het Logement *den Gouden Leeuw*, met een uitmuntend Assortiment van GLAZEN, zoowel in BRILLEN als tot GEZIGTKUNDIGE INSTRUMENTEN.

AANBESTEDING.

Het HEEMRAADSCHAP van den *Rozendaalschen* en *Steenbergschen Vliet*, zal, op Zaturdag den 15 Mei 1841, des voormiddags ten *elf* ure, ten Huize van den Kastelein ANTONIE LAANE, in den *Hollandschen Tuin*, te *Steenbergen*, publiek Aanbesteden:

1°. Het DOEN van eenige VERNIEUWINGEN en REPARATIEN aan de onderscheidene WATERWERKEN op gemelden Vliet, en het LEVEREN van aanzienlijke benoodigde MATERIALEN.

2°. Het SCHOONMAKEN, RUIMEN of VEGEN der geheele Rivier.

De Bestekken zullen acht dagen voor de Besteding ter inzage liggen bij den Kastelein ANTONIE LAANE voornoemd, kunnende bij de Sluismeesters, aan de beide Sluizen, op meergezegden Vliet, alle verlangd wordende inlichtingen bekomen worden.

Steenbergen, den 13 April 1841.

Het Heemraadschap voornoemd,
C. WIJNMALEN, vt.
Ter ordonnantie van hetzelve,
De Secretaris,
C. S. WIJNMALEN.

BESTEDING VAN AARDWERK,

op Vrijdag 30 April 1841, des voormiddags ten 10 ure, onder *Numansdorp*, (gezegd *Buitensluis*), zijnde het VERHOOGEN en VERZWAREN van 1500 Ellen KADEN van de *Hoogezandsche Polder*.

Informatie te bekomen bij den Heer A. VLIELANDER, te *Numansdorp*.

HOOILAND-VERPACHTING.

De Notaris J. W. van der ELST, te *Werkendam* residerende, zal voor het saizoen van dezen jare publiek Verpachten:

Op Donderdag den 29 April 1841, des voormiddags om 10 ure, ten Herberge van A. WALRAVEN, aan den *Nieuwendijk*, onder *Emmikhoven*:

Ongeveer 150 Bunders HOOILAND, als: Eenige perceelen gelegen op den Polder *Steenemuur*, onder *Werkendam*, en *Dussen*, alsmede op het nieuw daarneven aangelegd Poldertje, toebehoorende aan Zijne Excellentie den Heere Staatsraad van *Vredenburch*, Gouverneur van *Zeeland*, enz., enz., mitsgaders aan Jonkheeren en Jonkvrouwen van der GOES van NATERS.

En 40 HOOILANDEN, gelegen op den Polder *Pauluszand*, onder *Dussen*, en op het daarbij gelegen nieuw aangelegd *Hooipoldertje*, toebehoorende aan den Heer BURGERHOUT.

En op Dingsdag den 11 *Mei* 1841, mede des voormiddags om 10 ure, in het Huis staande op den Polder *Kijfhoek*, gelegen onder *Dussen*:

Ongeveer 100 Bunders HOOILAND, gelegen op gemelden Polder *Kijfhoek*, toebehoorende aan Vrouwe, de Weduwe van den Heer G. VERMEULEN van EETEN en MEEUWEN.

AVIS. — La PATE pectorale balsamique DE REGNAULD AINE, pharmacien à Paris, rue Caumartin, 45, ayant été **CONTREFAITE** dans divers pays, **L. FRERE**, élève et successeur de Regnauld aîné, déclare que suivant acte authentique il est le seul propriétaire de la véritable recette de ce pectoral.

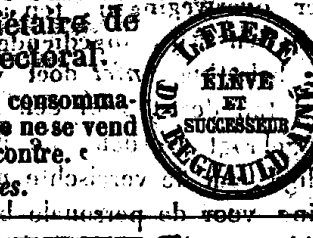

Pour éviter toute méprise, les consommateurs sont prévenus que cette pâte ne se vend qu'en boîtes scellées du cachet ci-contre.

Dépôt dans toutes les Villes.

NEDERLANDERS DOOR NEDERLANDERS GESCHETST.

Van dit belangrijk Werk, hetwelk eigenaardige Karakterschetsen, Afbeeldingen van bijzondere Kleederdragten van verschillende maatschappelijke standen, enz. in ons Vaderland bevatten zal, is verschenen:

Aflevering I. DE AANSPREKER; met eene groote Plaat en drie kleinere Afbeeldingen.

Het Berigt omtrent dit Werk is bij alle Boekhandelaren *gratis* te bekomen.

Amsterdam, J. H. LAARMAN.
14 April 1841.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.